

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

14. april 2021

Til udvalgets orientering fremsendes hermed mit talepapir fra det åbne samråd i Uddannelses- og Forskningsudvalget tirsdag den 13. april 2021 vedr. grøn omstilling i uddannelser.

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Med venlig hilsen

CVR-nr. 1680 5408

Ane Halsboe-Jørgensen

Ref.-nr.
\$dossier_documentnumber\$

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål E:

Hvilke initiativer vil regeringen tage for at sikre, at klima- og bæredygtighedsdagsordenen bliver en integreret del af alle uddannelser, lige fra folkeskole til de videregående uddannelser, som er vigtigt for at vi kan nå i mål med den grønne omstilling, og som en million elever og studerende bag kampagnen "Uddannelser for Fremtiden" kræver?

Svar på samrådsspørgsmål E:

[Indledning]

Tak for ordet og tak for spørgsmålet om det her vigtige emne, som jeg ved optager både børne- og undervisningsministeren og mig selv.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Jeg vil lægge ud med et fokus på de videregående uddannelser og eftervidereuddannelsesområdet.

Og Herefter vil børne- og undervisningsministeren komme nærmere ind på forholdene på det ressort.

[Regeringens grønne ambitioner]

Verden og Danmark står over for massive klimaudfordringer. De seneste år har været de varmeste, der er målt på jorden, havisen i Arktis smelter, og vandstanden i verdenshavene stiger med rekordfart. Samtidig står vi over for udfordringer med miljø, natur og biodiversitet.

Danmark skal gå forrest i kampen for klima, miljø og natur og tage lederskab for den grønne omstilling. Og det gør vi Derfor er regeringen og et bredt flertal i Folketinget blevet enige om at sætte et mål om 70 procents reduktion af udledningen af drivhusgasser i 2030 i forhold til 1990 og klimaneutralitet ikke mindst senest i 2050.

Det er i verdensklasse et ambitiøst mål! Og det er nødvendigt.

[Grøn forskning]

Vi skal ved hjælp af teknologi, innovation og ændringer i vores levevis skubbe udviklingen i en ny og mere bæredygtig retning.

Vi skal udvikle og optimere teknologier til at producere vedvarende energi. Vi skal kunne lagre energi, indfange CO₂'en og udvikle grønne brændstoffer, så vi kan rejse og leve uden, at det bringer vores klode i knæ.

Investering i grøn forskning er derfor afgørende for, at komme i mål med regeringens ambitiøse klimamål. Og netop derfor har regeringen og Folketingets partier - med stærke repræsentanter her til stede - investeret massivt i grøn forskning, som vi i år har øremærket 2,7 mia. kr. til.

Regeringen har derudover sat en klar grøn retning for forskningsindsatsen i de kommende år gennem en grøn forskningsstrategi. Med den vil vi skabe de bedste vilkår, så forskerne sammen med erhvervslivet hurtigst muligt kan udvikle de grønne teknologier, der er helt afgørende for, at vi kan nå vores klimamål.

Men det er klart, at forskningen og udvikling af ny teknologi ikke alene kan få os i mål med den grønne omstilling.

[Uddannelserne arbejder med det grønne]

For at nå klimamålene kræver det, at vi uddanner studerende til fremtidens arbejdsstyrke, som besidder de rette kompetencer til at kunne løfte den grønne omstilling.

Det er derfor vigtigt, at den grønne omstilling bliver tænkt ind som en integreret del på vores uddannelser på det videregående område.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Det sker heldigvis allerede rigtig mange steder der ude. Rigtig mange uddannelser arbejder aktivt med bæredygtighed og grøn omstilling. Det skal de have stor ros for!

Uddannelserne ændrer sig løbende. Og ikke kun inden for de "klassiske grønne" naturvidenskabelige fag, der gør de det i høj grad, men inden for mange forskellige discipliner.

[Eksempler på uddannelser der arbejder med det grønne]

For at nævne et eksempel, godkendte jeg som minister her i efteråret en masteruddannelse i bæredygtig og sikker fødevarereproduktion på DTU og KU med fokus på at opkvalificere medarbejdere i fødevarerindustrien til at kunne omstille og tilpasse produktionen af fødevarer – med blik for netop fødevarerikkerhed og bæredygtighed.

Jeg ved også, at man på kandidatuddannelsen i arkitektur ved KADK arbejder aktivt med bæredygtighed, og at alle specialestuderende skal forholde sig til bæredygtighed i deres specialer.

Jeg oplever således, at de videregående uddannelsesinstitutioner er meget bevidste om, at klimafordringerne er et af vores samfunds helt store udfordringer – og at de som uddannelsesinstitutioner spiller en central rolle i at bidrage til, at vi løser de udfordringer som fælleskab

[De strategiske rammekontrakter]

Uddannelsesinstitutionerne gør allerede utrolig meget, og som minister kommer jeg til at sætte yderligere fokus på uddannelsernes bidrag til den grønne omstilling, når jeg i løbet af 2022 skal drøfte den strategiske retning for uddannelsesinstitutionerne over de kommende fire år [2022-2025].

Det forventer jeg bliver en god anledning til at drøfte, hvordan de videregående uddannelsesinstitutioner kan spille en endnu større rolle i forhold til at nå i mål med ambitionerne og målene for den grønne omstilling – både igennem forskning

og udvikling, uddannelse også i at få den viden ud, de allerede har mellem hænderne.

[Møde med Uddannelser For Fremtiden]

At der allerede sker så meget ude på institutionerne skyldes også, at det er noget, som virkelig optager de studerende.

Jeg er så imponeret over, hvordan de unge har båret denne her dagsorden frem. De har i høj grad æren for, at vi som samfund tager klima, miljø og bæredygtighed så alvorligt, som det er ret bredt anderkendt at vi gør

For nyligt mødtes jeg sammen med børne- og undervisningsministeren med repræsentanter fra 12 elev- og studenterorganisationer, der i fællesskab har formuleret udspillet "Uddannelser For Fremtiden".

De unges ønske om en mere fast forankring af grøn omstilling og bæredygtighed i uddannelsesinstitutionernes formålsparagraffer gjorde i den forbindelse et stort indtryk på mig.

Det er vigtigt, at vi lytter til de stemmer og de tanker, også når det gælder den her dagsorden.

[Formålsparagraffer]

Derfor er jeg også åben overfor, og det er regeringen, at vi – på den anden side af corona – ser på, om uddannelsesinstitutionernes formålsparagraffer skal opdateres, så de passer endnu bedre til den virkelighed, vi lever i nu

Som nævnt er det mit indtryk, at uddannelsesinstitutionerne allerede er langt nede af denne her vej der er allerede uddannelser der langt hen af vejen allerede afspejler, at bæredygtig udvikling og grøn omstilling vil være et grundvilkår i det danske samfund i mange år fremover.

Derfor tror jeg også, at virkeligheden langt hen ad vejen har overhalet formålsparagrafferne! Det skal de kun have ros for. Derfor er diktionen kun endnu mere relevant at tage i et regi af vores.

Jeg vil nu give ordet til børne- og undervisningsministeren.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet